

هیأت وزیران در جلسه های ۲/۱۲/۱۳۹۴، ۱۱/۱/۱۳۹۵ و ۲۷/۵/۱۳۹۵ به پیشنهاد شماره ۱۰۴۲۲۰ مورخ ۲۵/۸/۱۳۹۳ وزارت کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آیین نامه تشکل های مردم نهاد را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه تشکل های مردم نهاد
مصوب ۱۳۹۵،۰۵،۲۷
با اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده ۱ - نهاد مدنی نهادی غیردولتی است که به منظور فعالیت در راستای توسعه اجتماعی، فرهنگی و سیاسی ایجاد شده یا می شود.

تبصره (اصلاحی ۱۴۰۱، ۰۶، ۳۰) - (منظور از غیردولتی، عدم وابستگی به دولت و نهادهای حاکمیتی، عدم دخالت دولت و نهادهای حاکمیتی در تاسیس، اداره و استمرار و همچنین عدم فعالیت مقامات و مسئولان و کارکنان دولتی و نهادهای حاکمیتی با استفاده از جایگاه حقوقی خود، به عنوان موسس یا عضو است. عضویت وزیر آموزش و پرورش و رئیس سازمان توسعه، تجهیز و نوسازی مدارس در هیئت امنا و هیئت مدیره جامعه خیرین مدرسه ساز کشور و مدیرکل آموزش و پرورش و مدیرکل نوسازی مدارس استان در هیئت امنا و هیئت مدیره مجمع خیرین مدرسه ساز هر استان از شمول این تبصره مستثنی است .

ماده ۲ - تشکل مردم نهاد که در این آیین نامه "تشکل" نامیده می شود، نهاد غیرسیاسی و غیرانتفاعی بوده و با رویکردی اجتماعی توسط جمعی از اشخاص حقیقی به شکل داوطلبانه و با رعایت مفاد این آیین نامه در موضوع مشخص پروانه فعالیت دریافت کرده و به ثبت می رسد.

تبصره ۱ - منظور از غیرسیاسی، نداشتن فعالیت سیاسی موضوع قانون فعالیت احزاب، جمعیت ها و انجمن های سیاسی و صنفی و انجمن های اسلامی یا اقلیت های دینی شناخته شده - مصوب ۱۳۶۰ - و منظور از غیرانتفاعی، عدم برداشت مستقیم یا غیرمستقیم سود و سایر منافع اقتصادی حاصل از انجام فعالیت ها، به نفع اعضا، موسسان، مدیران و کارکنان یا افراد وابسته آنان است.

تبصره ۲ - شبکه موضوع ماده (۴) با داشتن سایر شرایط، از حکم لزوم تاسیس تشکل توسط جمعی از اشخاص حقیقی و تشکل محلی موضوع ماده (۲۱) با داشتن سایر شرایط از حکم لزوم دریافت پروانه فعالیت و ثبت تشکل مستثنی هستند.

تبصره ۳ - نهادهای عمومی غیردولتی، اتاق ها و تشکل های اقتصادی، تعاونی ها، سازمان های صنفی و حرفه ای، احزاب و تشکل های سیاسی، کانون ها و سازمان های دانشجویی و دانش آموزی، سازمان های کارگری و کارفرمایی فعال در دانشگاه ها، مدارس و کارخانجات، انجمن های علمی، مؤسسات فرهنگی، هنری و ادبی، هیئت های مذهبی،

باشگاه های ورزشی، مراکز ترک اعتیاد، مؤسسات تجاری و انتفاعی و مؤسسات موضوع بندهای (۱) تا (۱۲) ماده (۲۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - مصداق تشکل نبوده و از شمول این آیین نامه خارج هستند.

ماده ۳ -محدوده جغرافیایی فعالیت هر تشکل، یکی از سطوح ملی، منطقه ای، استانی، شهرستانی یا بین المللی است.

تبصره ۱ -سطح منطقه ای حداقل دو و حداکثر پنج استان است و سطح بین المللی به خارج از مرزهای ایران گسترش دارد.

تبصره ۲ -محدوده جغرافیایی فعالیت تشکل محلی موضوع ماده (۲۱) یک روستا یا محله شهری است.

ماده ۴ -تشکل هایی که موضوع فعالیت آنها مشترک است در صورت وجود شرایط زیر می توانند تقاضای تشکیل شبکه در سطوح ملی یا استانی کنند:
الف - حداقل پنج تشکل باشند.

ب - حداقل دو سال از تاریخ ثبت آنها گذشته باشد.

پ - به وظیفه مندرج در ماده (۳۱) عمل کرده باشند.

تبصره -تشکل هایی که در سطح بین المللی فعالیت می کنند نمی توانند تقاضای تشکیل شبکه کنند.

ماده ۵ -نهادهای مدنی خارجی که در یکی از کشورهای جهان رسماً به ثبت رسیده و ماهیت اجتماعی دارند می توانند در صورت داشتن شرایط مربوط و اخذ پروانه فعالیت با رعایت این آیین نامه و به خصوص مواد (۲۳) و (۲۴) در ایران فعالیت کنند.

ماده ۶ -شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل ها به عنوان مرجع اصلی سیاست گذاری و توسعه تشکل ها در سه سطح ملی، استانی و شهرستانی تشکیل و دبیرخانه آن به ترتیب در وزارت کشور، استانداری ها و فرمانداری ها با رعایت قوانین و مقررات مربوط دایر می شود.

ماده ۷ (اصلاحی ۱۳۹۸، ۰۳، ۲۹ -)شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل ها که در این آیین نامه "شورای ملی" نامیده می شود، مرکب از معاون اجتماعی وزیر کشور به عنوان رییس، نمایندگان وزارتخانه های تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ورزش و جوانان و دادگستری و سازمان های حفاظت محیط زیست و میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و معاونت های امور زنان و خانواده و حقوقی رییس جمهور و حسب مورد دستگاه یا دستگاه های اجرایی ذی ربط و چهار نماینده منتخب از تشکل های ملی و منطقه ای است. نماینده منتخب شورای عالی استان ها به عنوان عضو ناظر

(بدون حق رای) در شورا حضور می یابد .

تبصره - نحوه انتخاب و مدت عضویت نمایندگان تشکل های عضو شورای ملی بر اساس دستورالعمل اجرایی این آیین نامه تعیین می شود.

ماده ۸ - وظایف و اختیارات شورای ملی به شرح زیر است:

الف - تعیین سیاست های ترویجی، تشویقی و فرهنگ سازی برای تعمیق، ارتقا و نهادینه کردن مشارکت اجتماعی مردم از طریق تشکل ها.

ب - هماهنگی میان دستگاه های اجرایی به منظور ظرفیت سازی، ساماندهی و توانمندسازی برای توسعه تشکل ها و نظارت بر آنها.

پ - رسیدگی به اعتراضات تشکل ها از شوراهای استانی و شهرستانی و دستگاه های اجرایی ذی ربط.

ت - نظارت بر فعالیت ها و عملکرد تشکل های ملی و منطقه ای و بررسی و اعلام نظر در مورد تخلف ها و گزارش های رسیده از عملکرد تشکل ها.

ث - اعلام نظر و تصمیم گیری در مورد صدور پروانه فعالیت برای تشکل های ملی و منطقه ای و شبکه های موضوع ماده (۴).

ج - نظارت بر حسن اجرای مفاد این آیین نامه در سطح کشور.

تبصره - مصوبات شورای ملی با تایید وزیر کشور در حدود وظایف موضوع این ماده و رعایت قوانین و مقررات مربوط ابلاغ می شود و دبیر شورای ملی، مسئولیت ابلاغ، پیگیری و نظارت بر حسن اجرای مصوبات و ارایه گزارش به شورای ملی را برعهده دارد.

ماده ۹ (اصلاحی ۲۹، ۰۳، ۱۳۹۸ -) (شورای استانی توسعه و حمایت از تشکل ها که در این آیین نامه "شورای استانی" نامیده می شود، مرکب از معاون ذی ربط استاندار به عنوان رییس، نمایندگان ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ورزش و جوانان، حفاظت محیط زیست و میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان و دستگاه های تخصصی استانی حسب مورد و دو نماینده منتخب از تشکل های استانی است. نماینده منتخب شورای اسلامی استان

به عنوان عضو ناظر (بدون حق رای) در شورا حضور می یابد .

ماده ۱۰ - وظایف و اختیارات شورای استانی به شرح زیر است:

الف - اجرای مفاد این آیین نامه در سطح استان.

ب - اجرای مصوبات ابلاغی از سوی شورای ملی.

پ - نظارت بر عملکرد و هماهنگی میان دستگاه های اجرایی استانی به منظور اجرای این آیین نامه و مصوبات شورای ملی.

ت - حمایت از مشارکت تشکل های استانی در فرآیند توسعه پایدار استان.

ث - اعلام نظر و تصمیم گیری در مورد صدور پروانه فعالیت برای تشکل های استانی.

ج - بررسی و تصمیم گیری در مورد گزارش های ارایه شده از سوی دبیرخانه شورای استانی درباره عملکرد یا تخلفات تشکل های استانی.

چ - تعامل با دستگاه های اجرایی استان در خصوص نحوه واگذاری امور اجتماعی قابل واگذاری استان.

ح - تعیین سیاست های حمایتی برای توان افزایی و توسعه کمی و کیفی تشکل های استانی.

خ - ارایه گزارش موردی و سالانه از وضعیت کمی و کیفی توسعه تشکل های استانی، شهرستانی و محلی به شورای ملی.

ماده ۱۱(اصلاحی ۲۹، ۰۳، ۱۳۹۸ -) (شورای شهرستانی توسعه و حمایت از تشکل ها که در این آیین نامه شورای شهرستانی نامیده می شود، مرکب از فرماندار به عنوان رییس، نمایندگان ادارات تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ورزش و جوانان، حفاظت محیط زیست و میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان و دستگاه یا دستگاه های تخصصی شهرستانی حسب مورد و دو نماینده منتخب از تشکل های شهرستانی است. نماینده منتخب شورای اسلامی

شهرستان به عنوان عضو ناظر (بدون حق رای) در شورا حضور می یابد .

ماده ۱۲ - وظایف و اختیارات شورای شهرستانی به شرح زیر است:

الف - اجرای مفاد این آیین نامه در سطح شهرستان.

ب - اجرای مصوبات ابلاغی از سوی شورای ملی و شورای استانی مربوط.

پ - نظارت بر عملکرد و هماهنگی میان دستگاه های اجرایی شهرستانی به منظور اجرای این آیین نامه و مصوبات شورای ملی و شورای استانی مربوط.

ت - حمایت از مشارکت تشکل های شهرستانی در فرآیند توسعه پایدار شهرستان.

ث - اعلام نظر و تصمیم گیری در مورد صدور پروانه فعالیت برای تشکل های شهرستانی.

ج - بررسی و تصمیم گیری در مورد گزارش های ارایه شده از سوی دبیرخانه شورای شهرستانی درباره عملکرد یا تخلفات تشکل های شهرستانی.

چ - تعامل با دستگاه های اجرایی شهرستان در خصوص نحوه واگذاری امور اجتماعی قابل واگذاری شهرستان.

ح - تعیین سیاست های حمایتی برای توان افزایی و توسعه کمی و کیفی تشکل های شهرستانی.

خ - ارایه گزارش موردی و سالانه از وضعیت کمی و کیفی توسعه تشکل های شهرستانی و محلی به شورای ملی و شورای استانی مربوط.

ماده ۱۳ - انتخاب نمایندگان تشکل ها برای عضویت در شوراهای استانی و شهرستانی، بر اساس دستورالعمل مصوب شورای ملی صورت می گیرد.

ماده ۱۴ - درخواست تاسیس تشکل ها متناسب با محدوده مورد نظر برای فعالیت به دبیرخانه شورای ذی ربط ارایه می شود و دبیرخانه شوراهای ملی، استانی و شهرستانی موظفند ظرف یک ماه از تاریخ دریافت درخواست تاسیس تشکل، نسبت به بررسی درخواست اقدام و در صورتی که درخواست ارایه شده مغایرتی با شرایط تاسیس تشکل در چارچوب مفاد این آیین نامه، نداشته باشد اجازه تاسیس تشکل را صادر کنند.

تبصره ۱ - اجازه تاسیس صرفاً به معنای موافقت اولیه و موقت با درخواست صدور پروانه تشکل و طی مراحل دریافت پروانه فعالیت است و پروانه فعالیت محسوب نمی شود.

تبصره ۲ - جوانان متقاضی تاسیس تشکل می توانند درخواست خود را برای بررسی و صدور اجازه تاسیس تشکل با رعایت ترتیبات مقرر در این ماده به وزارت ورزش و جوانان ارایه کنند.

ماده ۱۵ - پس از صدور اجازه تاسیس تشکل، هیئت موسس آن باید ظرف یک ماه مطابق اساسنامه خود نسبت به استقرار ارکان تشکل اقدام و اساسنامه و صورتجلسه مربوط به استقرار ارکان را تنظیم و برای تایید به دبیرخانه شورای ذی ربط ارائه کند.

ماده ۱۶ - اساسنامه تشکل باید دارای موارد زیر باشد:

الف - نام و عنوان و در صورت داشتن، عنوان اختصاری.

تبصره - عناوینی مانند سازمان که اختصاص به تشکیلات و ساختار دولتی و نهادهای حاکمیتی داشته باشد، نمی تواند در نامگذاری تشکل به کار گرفته شود.

ب - اهداف.

پ - موضوع فعالیت.

ت - مدت فعالیت.

ث - محدوده جغرافیایی و مرکز اصلی فعالیت.

ج - نحوه ایجاد شعب و دفاتر نمایندگی.

چ - ارکان و تشکیلات، نحوه انتخاب، شرح وظایف و اختیارات و مسئولیت های آنها.

ح - نحوه تعیین صاحبان امضای مجاز.

خ - نحوه تغییر و تجدید نظر در مواد اساسنامه.

د - نحوه ارائه گزارش مالی و اجرایی به مراجع ذی ربط و ذی نفعان.

ذ - نحوه اداره تشکل.

ر - میزان سرمایه اولیه.

ز - دوره زمانی تشکیل جلسات شورای عمومی و شورای مرکزی تشکل.

س - نحوه تامین منابع مالی تشکل.

ش - نحوه انحلال.

ص - مشخص ساختن وضعیت دارایی ها پس از انحلال.

ماده ۱۷ - هیئت موسس، شورای مرکزی، دبیر یا عناوین معادل طبق اساسنامه تشکل، باید دارای شرایط عمومی زیر باشند:

الف - داشتن حداقل هجده سال سن تمام.

ب - تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

پ - التزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

ت - عدم وابستگی به احزاب، سازمان ها و گروه های غیرقانونی.

ث - نداشتن محرومیت از حقوق اجتماعی به موجب حکم دادگاه.

تبصره - هیئت موسس تشکل باید دارای حداقل پنج عضو باشد.

ماده ۱۸ - دبیرخانه شورای ذی ربط موظف است اقدامات اجرایی لازم را در زمان معین و در چارچوب این آیین نامه و دستورالعمل اجرایی آن انجام دهد.

ماده ۱۹ - پروانه فعالیت تشکل هایی که درخواست فعالیت در سطح ملی یا منطقه ای دارند در صورتی که اهداف و موضوع فعالیت شان به تشخیص شورای ملی از ماهیت ملی یا منطقه ای برخوردار باشد و توانایی آنها برای فعالیت در سطح مورد درخواست برای شورا احراز شود به طور موقت برای مدت دو سال صادر می شود و در صورتی که طی این مدت تشکل های ملی در بیش از پنج استان و تشکل های منطقه ای در بیش از یک استان فعالیت داشته باشند پروانه آنها به صورت چهار ساله صادر شده و در غیر این صورت به تشکل استانی تبدیل می شوند.

ماده ۲۰ - از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه، پروانه فعالیت تشکل ها در دبیرخانه شوراهای ملی، استانی و شهرستانی صادر و عیناً جهت ثبت رسمی به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور ارسال می شود.

تبصره - روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران موظف است پس از اعلام دبیرخانه شوراهای ملی، استانی و شهرستانی، در خصوص انتشار آگهی ثبت و تغییرات تشکل ها اقدام کند.

ماده ۲۱ - تقاضای ایجاد تشکل های محلی که توسط حداقل سه نفر از اهالی بالای هجده سال ارایه می شود برای ثبت اطلاعات به بخشداری محل فعالیت ارایه می شود.

ماده ۲۲ - بخشداری ها موظفند پس از دریافت تقاضای ایجاد تشکل محلی نسبت به ثبت مشخصات فردی اعضا، موضوع فعالیت و نشانی محل فعالیت اقدام و پس از ثبت اطلاعات، تشکل یاد شده می تواند فعالیت خود را آغاز کند.

ماده ۲۳ - به منظور تصمیم گیری و نظارت بر فعالیت تشکل های بین المللی موضوع ماده (۳) و نهادهای مدنی خارجی موضوع ماده (۵) کارگروهی مرکب از معاون وزارت کشور (رییس) و نمایندگان وزارت امور خارجه، وزارت اطلاعات و حسب مورد دستگاه تخصصی مربوط تشکیل می شود.

ماده ۲۴ - وظایف کارگروه موضوع ماده (۲۳) به شرح زیر است:

الف - بررسی و تصمیم گیری در مورد صدور پروانه فعالیت برای انجمن های دوستی که تقاضای فعالیت برای توسعه روابط دوستانه بین ملت ایران با یک کشور خارجی در چارچوب دیپلماسی عمومی را دارند، اجازه و نحوه فعالیت سایر تشکل های بین المللی موضوع ماده (۳) و فعالیت تشکل های متقاضی فعالیت در حوزه اتباع بیگانه.

ب - بررسی و صدور مجوز در خصوص فعالیت مشترک تشکل ها با دولت ها، سفارت خانه ها یا نهادهای مدنی خارجی موضوع ماده (۵)، دریافت هرگونه کمک یا عقد قرارداد با دولت ها، سفارتخانه ها و نهادهای مدنی خارجی موضوع ماده (۵) و سایر نهادهای بین المللی و دایر کردن شعبه و دفتر نمایندگی در خارج از کشور.

پ - بررسی و صدور مجوز در خصوص فعالیت نهادهای مدنی خارجی موضوع ماده (۵).

ت - نظارت بر فعالیت تشکل ها و نهادهای موضوع ماده (۲۳) و اعلام نظر در مورد تخلفات و گزارش های رسیده از عملکرد آنها.

تبصره ۱ - انجمن های دوستی موضوع این ماده تنها می توانند در یک کشور فعالیت کنند و اعضای آنها نیز تنها می توانند در یک انجمن، مسئولیت اصلی و رسمی داشته باشند.

تبصره ۲ - تشکل های بین المللی موضوع ماده (۳) و همچنین سایر تشکل هایی که خواستار فعالیت موردی در سطح بین المللی هستند برای انجام اقدامات موضوع بند (ب) این ماده باید پس از ارایه درخواست و دریافت مجوز مربوط اقدام کنند.

تبصره ۳ (الحاقی ۲۰، ۳، ۱۴۰۳-) (قبل از تأیید نهایی امور تأسیس و فعالیت انجمن های دوستی، سازمان ها، نهادها و تشکل های فرهنگی بین المللی دریافت نظر تخصصی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی) الزامی است .

ماده ۲۵ - نحوه حضور و عضویت تشکل ها در مجامع بین المللی، برقراری ارتباط با سفارتخانه ها یا آژانس های وابسته به سازمان ملل متحد، فعالیت با آژانس های وابسته به سازمان ملل متحد با دعوت از شخصیت های خارجی و چگونگی اطلاع رسانی در این موارد به مراجع مربوط، در دستورالعمل اجرایی این آیین نامه تعیین می شود.

ماده ۲۶ - در صورت تخلف تشکل های موضوع ماده (۲۳) از انجام تکالیف مربوط به اطلاع رسانی و دریافت مجوز از کارگروه موضوع ماده (۲۳) یا انجام فعالیت در یک کشور بدون دریافت مجوز، کارگروه مذکور رسیدگی کرده و پس از استماع دفاعیه تشکل، حسب اقتضا و متناسب با تخلف، به شرح زیر صدور رأی می کند: ۱ - تذکر کتبی و درج در پرونده با تعیین مهلت برای اصلاح وضعیت تشکل. ۲ - تعلیق موقت پروانه فعالیت تشکل حداکثر به مدت سه ماه. ۳ - درخواست انحلال تشکل متخلف از دادگاه صالح.

تبصره - کارگروه مذکور موظف است در زمان رسیدگی، از تشکل ذی نفع برای حضور در جلسه و ارایه دفاعیات دعوت کند.

ماده ۲۷ - نهادهای مدنی خارجی موضوع ماده (۵) برای فعالیت در ایران باید مدارک زیر را به کارگروه موضوع ماده (۲۳) ارایه و موافقت کارگروه مذکور را تحصیل کنند:

الف - درخواست کتبی با تعیین محدوده زمانی و مکانی حضور و فعالیت در ایران.

ب - اساسنامه و آگهی ثبت و ترجمه رسمی آن.

پ - موضوع فعالیت مورد نظر.

ماده ۲۸ - کارگروه موضوع ماده (۲۳) پس از دریافت مدارک موضوع ماده (۲۷) نسبت به بررسی درخواست اقدام و ضمن احراز غیردولتی، غیرانتفاعی و غیرسیاسی بودن درخواست دهنده و عدم مغایرت فعالیت اعلام شده با قوانین و مقررات ایران تصمیم گیری می کند.

ماده ۲۹ - تشکل ها پس از دریافت پروانه فعالیت و ثبت آن، از حقوق زیر برخوردار می شوند:

الف - مشاوره، اظهار نظر و ارایه پیشنهاد راهکارها به دستگاه های اجرایی متناسب با تخصص و موضوع فعالیت تشکل.

ب - دیده بانی و نظارت بر عملکرد سایر بخش های جامعه در زمینه فعالیت تخصصی خود.

پ - ارایه خدمات اجتماعی حسب تخصص و حوزه فعالیت.

ت - مشارکت در اجرای برنامه ها و پروژه های دستگاه های اجرایی، بخش خصوصی و سازمان های بین المللی مورد تایید کارگروه موضوع ماده (۲۳) و سایر دستگاه های ذی ربط از طریق تفاهم یا عقد قرارداد با آنها.

ث - عقد تفاهم نامه و قرارداد همکاری با اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی داخل و خارج مطابق قوانین و مقررات جاری کشور.

ج - برگزاری اجتماعات و راهپیمایی ها در جهت تحقق اهداف تشکل پس از کسب مجوز از مراجع قانونی مربوط.

چ - ارایه خدمات آموزشی و انتشار نشریه و ایجاد پایگاه اینترنتی و استفاده از سایر ابزارهای اطلاع رسانی و محصولات فرهنگی، آموزشی و پژوهشی با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

ح - دادخواهی در مراجع قضایی، مطابق قانون آیین دادرسی کیفری و سایر قوانین مربوط.

ماده ۳۰ - تشکل موظف است منابع تأمین هزینه های خود را با رعایت ضوابط این آیین نامه در اساسنامه تعیین کند.

ماده ۳۱ - تشکل موظف است دریافت ها و پرداخت های خود را از طریق حساب بانکی صورت دهد و عملکرد مالی خود را در دفاتر مالی مربوط ثبت کند.

ماده ۳۲ - تقسیم اموال و مازاد درآمد تشکل در میان موسسان، اعضا و مدیران قبل از انحلال ممنوع است.

ماده ۳۳ - تشکل موظف است امکان دسترسی بازرسان دبیرخانه شورای ذی ربط را به اطلاعات و اسناد خود در حضور نماینده تشکل و صرفاً در محل دفتر تشکل فراهم کند.

ماده ۳۴ - در صورتی که دبیرخانه شوراها ملی، استانی و یا شهرستانی راساً یا از طریق دستگاه‌های اجرایی تخصصی، تخلفات و یا خروج از شرایط تاسیس تشکل را احراز کند گزارش مستند مربوط را به شورای ذی ربط ارایه می‌کند و این شورا پس از بررسی مدارک و مستندات ارایه شده و پس از استماع دفاعیه تشکل، حسب اقتضا و متناسب با تخلف، به شرح زیر صدور رای می‌کند: ۱ - تذکر کتبی و درج در پرونده با تعیین مهلت برای اصلاح وضعیت تشکل. ۲ - تعلیق موقت پروانه فعالیت تشکل حداکثر به مدت سه ماه. ۳ - درخواست انحلال تشکل متخلف توسط شورای ملی از دادگاه صالح.

تبصره ۱ - تشکل‌ها می‌توانند مراتب اعتراض خود را از تصمیم شورای شهرستان به شورای استان و از تصمیم شورای استان به شورای ملی ارایه کنند.

تبصره ۲ - دبیرخانه شورای ذی ربط موظف است در زمان رسیدگی به گزارش تخلف یا شکایت، از تشکل ذی نفع برای حضور در جلسه و ارایه دفاعیات دعوت به عمل آورد.

ماده ۳۵ - دستگاه‌های اجرایی موظفند به منظور تحقق اهداف این آیین‌نامه و کمک به توسعه مشارکت تشکل‌ها در امور اجتماعی، نسبت به شناسایی و واگذاری تصدی‌ها و فعالیت‌های اجتماعی قابل واگذاری دستگاه متبوع به تشکل‌ها مطابق قوانین و مقررات مربوط اقدام کنند.

ماده ۳۶ - انحلال تشکل به دو شکل زیر صورت می‌پذیرد:

الف - انحلال اختیاری طبق شرایط مقرر در اساسنامه.

ب - انحلال اجباری در صورت رأی دادگاه صالح یا عدم امکان تطبیق وضعیت تشکل موضوع ماده (۳۹).

ماده ۳۷ - کلیه تشکل‌هایی که قبل از لازم‌الاجرا شدن این آیین‌نامه تاسیس شده‌اند، ظرف دو سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این آیین‌نامه باید نسبت به تطبیق وضعیت خود با این آیین‌نامه اقدام کنند.

ماده ۳۸ - از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این آیین‌نامه، تشکل‌هایی که به عنوان موسسات موضوع بند (۱۳) ماده (۲۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت قصد فعالیت در زمینه‌های تصریح شده در ماده واحده لایحه قانونی راجع به تشکیل سازمان بهزیستی کشور - مصوب ۱۳۵۹ - دارند در چارچوب احکام این آیین‌نامه از سازمان بهزیستی کشور پروانه فعالیت دریافت می‌کنند و به ثبت می‌رسند.

ماده ۳۹ - دستورالعمل اجرایی این آیین نامه ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن آن توسط وزارت کشور با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت ورزش و جوانان و سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و ابلاغ می شود.

معاون اول رئیس جمهور - اسحاق جهانگیری